

MARCUSJAAR B-2020-2021
ZONDAG: VEERTIGDAGENTIJD 1
21 FEBRUARI 2021

Mc 1,12-15

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Marcus

- ¹² In die tijd dreef de Geest Jezus weg, recht de woestijn in.
- ¹³ Hij bleef in de woestijn, veertig dagen,
 op de proef gesteld door de satan.
 Hij was in gezelschap van de wilde dieren,
 en de engelen stonden Hem ten dienste.
- ¹⁴ Maar nadat Johannes overgeleverd was,
 kwam Jezus in Galilea de goede boodschap van God verkondigen
- ¹⁵ en zei:
 'De tijd is rijp en het koninkrijk van God is ophanden.
 Bekeer u!
 Heb geloof in de Goede Boodschap.'

KBS Willibrord 1995

A. Paul Kevers*, Jezus veertig dagen in de woestijn waar hij door de satan op de proef wordt gesteld pag. 32-33:

1. *"Wij gaan met Jezus de woestijn in, de plaats waar God eertijds het Sinaïverbond sloot met zijn volk.*
2. *De woestijn was voor Jezus:*
 - a. *ongetwijfeld een **oord van beproeving**, een plek waar een beslissende levenskeuze moest worden gemaakt;*
 - b. *maar zij was ook **de plek** waar Jezus in vrede samen was met de wilde dieren en door de engelen gediend werd, **waar hij geborgenheid ervoer**;*
 - c. *In de woestijn **beleefde Jezus zijn verbond met God, dat bij zijn doop in de Jordaan was bezegeld**: 'Jij bent mijn geliefde zoon, in wie ik vreugde vind.'* (Mc 1,11, de tekst die onmiddellijk aan de evangelielezing voorafgaat) *Jezus bereidt er zich voor op zijn messiaanse taak, die erin bestaat aan Gods verbond met de mensen opnieuw gestalte te geven: 'De tijd is vervuld en het rijk Gods is nabij; bekeert u en gelooft in de blijde boodschap.'* Deze oproep wordt vandaag, bij het begin van de veertigdagentijd, tot ons allen gericht"

B. Enkele elementen of gegevens om de boodschap te verstaan:

1. In het B-jaar, waarin Marcus gelezen wordt, is er voor de veertigdagentijd 1^e zondag geen lang bekoringsverhaal over Jezus in de woestijn, wat wij wel gewoon zijn te horen in de andere jaren, met de langere versie van de evangelisten Matteüs en Lucas.
2. En de beproeving van Jezus door Satan in de woestijn wordt door Marcus **uiterst kort** verteld, slechts twee verzen: 12+13.

3. De evangelielezing vandaag bevat nog de verzen 14+15, nl. de vermelding (weerom heel kort) van Jezus' roeping en levenstaak: hij gaat naar Galilea en begint de verkondiging van het evangelie van het Rijk Gods.
4. Dat geheel van de evangelielezing vandaag wordt opengelegd in twee bewegingen [*Wagemans, p. 22-24]:
 - a. *Jezus in de woestijn (in contact met God): verzen 12-13;*
 - b. *Jezus in Galilea (in contact met de mensen): verzen 14-15.*
5. **Jezus in de woestijn (in contact met God) verzen 12+13**
 - a) Geen uitvoerig relaas, heel kort (typisch Marcus).
 - b) Marcus had blijkbaar geen interesse voor de vraag *waarin de bekoringen nu eigenlijk bestonden*, zoals de andere synoptici wel hadden.
 - c) Het eigenlijke doel waarvoor Jezus naar de woestijn werd gedreven, was: dat hij, die bij God thuishoort (Mc 1,9-11 = doop met bevestiging vanuit de hemel), geconfronteerd wordt met het kwaad.
 - d) En die confrontatie duurt veertig (40) dagen, zo vermeldt Marcus. In **die duur** bestaat voor hem precies dé bekoring: er wordt nl. geen woord gezegd over vasten (= hij leeft nl. van het voedsel dat de engelen hem brengen).
 - e) Als we dat even tot ons laten doordringen, dan komen ons zeker de figuren uit het Oude Verbond voor de geest, nl. Mozes en Elia. Zoals zij veertig dagen in totale eenzaamheid in de woestijn doorbrachten, zo is Jezus, los van ieder menselijk contact, maar wel in een voortdurend contact met God, in de woestijn.
 - + Mozes: Ex 24,18: 'Mozes trad de wolk binnen en besteeg de top. Veertig dagen en veertig nachten bleef hij op de berg.
 - + Mozes: Ex 34,28; 'Mozes bleef daar veertig dagen en veertig nachten bij de Heer, zonder te eten of te drinken'.
 - + Elia: 1 Kon 19,8: 'Toen stond hij op, at en dronk, en gesterkt door dat voedsel liep hij veertig dagen en nachten, tot hij de berg van God, de Horeb bereikte.'
 - f) **Woestijn** is hier vooral bedoeld als machtsgebied van Satan: '*heerser van deze wereld*' (zie Joh 12,31; 14,30 16,11). Die moet Jezus als Messias en verkondiger van Gods Blijde Boodschap overwinnen. '*Het is de bedoeling van Marcus om zo aan het begin van zijn evangelie al direct zijn lezers duidelijk te maken dat Jezus als Zoon van God een ongelooflijk harde bekoring in de woestijn – veertig dagen lang – doorstaan heeft*' [*Wagemans, p. 22].
 - g) "*In het gezelschap van de wilde dieren*" (v. 13):
 - * Blijkbaar brengen de wilde dieren Jezus geen schade toe.
 - * In de bekoringstijd staat Jezus duidelijk onder de bescherming van God (= verwoord door: '*En de engelen stonden hem ten dienste*').
 - * "*In de Joodse traditie werd het verblijf in de woestijn en de strijd met wilde dieren in verband gebracht met de zondeval van Adam. Door de zonde van Adam was de paradijselijke vrede en de oorspronkelijke harmonie die er heerste tussen de mens en al het geschapene (Gn 2,19-20) verloren gegaan. Omdat Jezus, anders dan Adam die ook na zijn opdracht door God op de proef werd gesteld, aan de bekoring weerstond (hiervan zijn alleen God en de engelen getuigen; de engelen als teken van een leven in vrede en harmonie met God, boodschappers ook van de nieuwe wereld) kon de woestijn weer een paradijs zijn, een oord van rust en vrede, zelfs onder de wilde dieren: 'De wolf en het lam wonen samen, de*

*panter vlijt zich neer naast het bokje, het kalf en de leeuw weiden samen: een kind kan ze hoeven....(Js 11,6-9)" [*Wagemans, p. 23].*

- h) Maar vragen als deze mogen zeker ook gesteld worden [*Smit, p. 38]:

*"*Is Jezus' verblijf bij de wilde dieren een teken van paradijselijke vrede zoals in Jesaja 11,6-8, en slaagt Jezus nu waar Adam faalde?"*

**Verbeelden de wilde dieren misschien de hartstochten die moeten worden getemd, zoals later over de monniken in de woestijn wordt verteld?*

Hoe loopt de beproeving eigenlijk af; is er een winnaar? Is Jezus sterker dan Satan en legt hij hem hier **voorgoed aanbanden, zodat hij in het vervolg diens huis leeg kan halen, zoals Marcus 3,22-30 suggereert?"*

- i) Bij het bekoringverhaal volgens Marcus 1,12-13 mag zeker ook verwezen worden naar Heb 4,15-16: *"Want wij hebben een hogepriester die in staat is om mee te voelen met onze zwakheden; **hij werd zelf op allerlei manieren op de proef gesteld, precies zoals wij, afgezien van de zonde.** Laten wij daarom vrijmoedig naderen tot de troon van Gods genade, om barmhartigheid en genade te vinden en zo hulp te krijgen op de juiste tijd".*
- j) Omtrent deze bekoringsscène lezen we bij *Smit, p. 39: *"De test heeft in zekere zin een permanent karakter. Deze scène onthult de ware toedracht van de **vele conflicten** waarin Jezus bij zijn optreden verwickeld raakt. Hij vormt de opmaat voor de **talloze** krachtmetingen die gaan plaatsvinden tussen Jezus, die toegerust is met de Geest, en de vele tegenstanders die door Satan worden gerekruteerd. Daartoe behoren de vele bezetenen (1,21-28; 5,1-20; 9,14-29), maar ook de leiders in Jeruzalem (15, 29-32) en zelfs Jezus' leerlingen (8,33). Ook de tweestrijd van Jezus in de olijfgaard van Getsemane vlak voor zijn dood (14,32-42) laat zien dat de beproeving **geen afgesloten** hoofdstuk is wanneer Jezus na veertig dagen de woestijn verlaat" [*Smit, p. 39].*

6. Jezus in Galilea (in contact met de mensen) verzen 14+15:

- a) De overlevering (letterlijk de uitlevering) van Johannes de Doper (door Herodes Antipas vgl. Mc 6,17-29) veronderstelt Marcus hier als bekend
Die uitlevering geldt veeleer als motief: *"de voorloper was aan het eind van zijn loopbaan (Hnd 13,25), zijn tijd was voorbij; nu begint de tijd van Jezus, de tijd van Gods Blijde Boodschap" [*Wagemans, p. 24].*
- b) 't Is wel vreemd te noemen dat Jezus, volgens Marcus, naar Galilea trekt om het 'goede nieuws' te verkondigen, en niet naar Jeruzalem.
- c) Dat is te begrijpen als wij mede in rekening nemen dat de Farizeeën aan Jezus al aanstoot nemen *om zijn afkomst*, zie Joh 7,52: *'Zoek het maar na en u zult zien: uit Galilea komen geen profeten'.*
- d) Dus: *"om reeds vanaf het begin een oppositie met de leidende klasse te vermijden, begint Jezus dan in Galilea zijn profetische verkondiging, zijn "Blijde Boodschap van Godswege" (v. 14c).*
- e) In het optreden van Jezus wordt het heil van God niet alleen aangekondigd, maar vindt het ook zijn vervulling: *'De tijd is rijp' v. 15 a.*
*"Zo is Jezus niet alleen het "begin van de Blijde Boodschap (v. 1), maar tegelijkertijd realiseert zich in hem de heerschappij van God, het Koninkrijk van God is in hem nabij, in Jezus' woorden en daden is het rijk Gods reeds aanwezig" [*Wagemans, p. 24].*

f) Vers 15: 'Bekeer u! Heb geloof in de goede boodschap'.

"Een totale ommekeer wordt gevraagd: "bekeert u" (v. 15b), een volledige toewending naar het evangelie waarin men niets van zichzelf maar alles van God verwacht. Dit volgt uit de levenshouding van Jezus zelf, die zichzelf volledig aan zijn Vader en aan zijn wil toevertrouwde.

Naast de oproep tot bekering geeft het appel tot daadwerkelijk geloven aan waarin de echte bekering bestaat. Ommekeer en geloof zijn derhalve twee elementen van éénzelfde religieuze grondhouding: bekering veronderstelt geloof en geloof in de Blijde Boodschap roept innerlijke ommekeer op. Vandaar dat ook later de apostelen de oproep tot bekering en de eis tot geloof tot hoofdthema van hun verkondiging maakten (Hnd 2,38; 3,19; 5,31; 8,22; 11,18)" [*Wagemans, p. 24].

C. G(erhard) LOHFINK, Jezus van Nazaret. Wat wou Hij? Wie was Hij?, Carmelitana,

Gent 2014, 630 pag., Nederlandse vertaling van: Jezus von Nazaret – Was er wollte, wer er war, Herder Verlag, Freiburg, 2011. (www.carmelitana.be),

Over het begin van Jezus' optreden bij Marcus.

° "Dit begin wordt gekenmerkt **door de proclamatie** waarmee Marcus juist aan het begin **de gehele prediking van Jezus samenvat**: 'De tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij. (Daarom) komt tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws. (Mc 1,15).

° Eerst dit: wat de evangelist hier samenvat, **is proclamatie**. Jezus spreekt niet alleen over Gods heerschappij. Hij kondigt haar aan. Hij roept haar uit en laat haar later door zijn leerlingen in Israël uitroepen (Mc 10,7). Een proclamatie heeft steeds **een openbaar karakter**. Wat Jezus over Gods heerschappij zegt, is geen apocalyptische, heimelijke kennis, maar een publieke toespraak, tot heel Israël gericht.

° Verder: het begin van deze proclamatie is zelfs niet een oproep aan Israël om zich te bekeren en in het evangelie te geloven. **Ommekeer is veeleer de consequentie van het heil** dat er al is: de tijd is vervuld en Gods heerschappij is aangebroken. **Aan het begin staat dus, zoals doorheen de hele Bijbel, Gods handelen en niet het handelen van de mens**. God heeft het **initiatief** genomen. Hij alleen schenkt Gods heerschappij. Aan het Godsvolk is het om daarop **een antwoord** te geven. Het handelen van God maakt het handelen van de mens mogelijk.

° De structuur van Mc 1,15 laat echter nog meer zien. Bijbelwetenschappers hebben er steeds weer over nagedacht **wat 'is nabij' nu precies betekent**. Wil het zeggen dat Gods heerschappij – in een lineaire tijdsdimensie – dichterbij is dan ze voorheen was? Ontegensprekelijk zou dit dan betekenen dat zij er nog steeds niet is. De drempel naar het nieuwe zou dan in geen geval overschreden zijn en Jezus zou zich dan in niets onderscheiden hebben van al de anderen die vóór Hem in Israël verkondigden dat 'het einde nabij was', minstens wat de tijd betreft.

° Het probleem **wordt opgelost** wanneer **de eerste helft van de eerste zin** ernstig genomen wordt: 'De tijd is aangebroken'. Deze voorzin bepaalt het accent en verheldert de vraag naar de tijd. **'De tijd is aangebroken' is typisch voor een feestelijk-Bijbelse taal**. Bedoeld is echter niets anders dan wanneer wij zouden zeggen: 'Vandaag is het zover'. **Het Bijbelse taalkleedje laat daarbij zien dat het**

over de profetische beloften gaat: vandaag komen ze tot vervulling. Paulus bedoelt precies hetzelfde, als hij schrijft: Nu is de tijd daarvoor gekomen, nu is de dag van de redding. (2 Kor 6,2)

° **De tweede helft van de zin** 'het koninkrijk van God is nabij' kan na deze fundamentele uitspraak dan niet meer betekenen dat de tijd van de vervulling dan toch nog niet werkelijk is aangebroken.

Toch bevat het 'is nabij' nog een 'nog-niet'. **Dit slaat echter niet op het handelen van God, maar op het antwoord van Israël.** Het Godsvolk heeft zich op dat moment immers nog niet bekeerd. Het moet nog kiezen voor of tegen het evangelie.

° Daarom is Gods heerschappij wel nabij, maar is ze er nog niet. Zij wordt aan het volk aangeboden. Zij is hem voor de voeten geworpen. Zij bevindt zich in zijn bereik, ja, zij ligt voor het grijpen, zo nabij. **Maar zolang zij niet aanvaard wordt, is zij alleen nabij en moet er nog gebeden worden: 'Laat uw koninkrijk komen!' (Mt 6,10)."**

(Op. cit.,p. 49-51).

D. Anselm GRÜN, Het Evangelie spiritueel gelezen, Deel 1: Matteüs en Marcus, Berne Media, abdij van berne, 2020, 294 pag.

Enige citaten uit de bezinning van de auteur over de perikoop Mc 1,12-15: Jezus naar de woestijn gedreven door de Geest, pag. 175-178.

1. Krachtige term - 1,12:

"Marcus gebruikt in het Grieks de krachtige term: de geest drijft Jezus de woestijn in. Alsof hij er innerlijk toe gedwongen wordt. Je zou denken dat Jezus eerst eens ging genieten van de Godservaring die hij bij zijn doop ontvangen had, en zich uitgebreid zou gaan koesteren in de warmte van Gods onvoorwaardelijke liefde. Maar hij moet naar de woestijn." (175)

2. Woestijn:

"Het oord dat wordt beheerst door demonen, het domein van de dood. Het leven dat God zijn Zoon heeft geschonken zich bewijzen **in het territorium van de dood**. De Geest preste Jezus om de hoogste ups en downs van het mens-zijn te doorleven." (pag. 175)

3. Veertig dagen:

"Jezus blijft veertig dagen in de woestijn. Dat is een beeld voor de veertig jaar die de Israëlieten door de woestijn hebben gezworven. Het volk is keer op keer voor de verleiding van Satan bezwaken. Jezus weerstaat de beproeving. Maar **hoe** Jezus wordt verzocht, vertelt Marcus niet. In plaats daarvan schildert hij Jezus' verblijf in de woestijn met **twee beelden**: er zijn wilde dieren om hem heen en er zijn engelen die hem dienen." (pag. 175)

4. Wilde dieren en engelen:

"Deze beelden symboliseren de spanning waar Jezus aan blootstaat en die wij allemaal kennen. De spanning tussen de wilde dieren en de engelen, tussen onze driften en de Geest, tussen de agressie en de liefde, tussen het destructieve en onbeheersbare en het beschermende en tedere. We worden ons leven lang tussen deze twee polariteiten heen en weer geslingerd. Jezus is volledig mens, maar hij staat ook met één been in goddelijk gebied. Dat geldt ook voor ons." (pag. 175-176)

5. Jezus' verblijf onder (= te midden van) de wilde dieren:

“Jezus verblijft onder de wilde dieren. Hij leeft niet in vijandschap met hen, eerder in iets wat op een paradijselijke vrede lijkt. In dit beeld is al het wilde en agressieve geïntegreerd. Het beschadigt hem niet meer. Het vergezicht van de paradijselijke vrede dat Jesaja schildert in hoofdstuk 11 wordt hier werkelijkheid. Er bestaat geen vijandschap meer tussen hemel en aarde, tussen geest en drift, tussen seksualiteit en spiritualiteit. Marcus schetst in deze twee korte verzen wat een diepe ervaring Jezus in de woestijn heeft doorgemaakt. Hij is een rijp mens uit één stuk geworden. Alle gebieden van zijn lichaam en ziel, de bewuste en onbewuste lagen, zijn ondergedompeld in zijn relatie met God. Hij is met alles wat in hem is doordrongen van Gods Geest. Zo kan hij Gods boodschap zuiver verkondigen, zonder dat ze door menselijke nevenbedoeling wordt vertroebeld.” (pag. 176)

6. Mc 1,15:

° *“Het Griekse kairos betekent ‘het juiste ogenblik; dat wat door de tijd bepaald wordt’. Dat is de diepste betekenis van tijd. De tijd is vervuld. Hij is tot volheid gekomen. Gods rijk is nabij. Omdat God nabij is, kunnen de mensen leven zoals het is bedoeld. Mensen kunnen alleen in Gods nabijheid worden wie ze werkelijk zijn. Zoals de tijd alleen tot volheid komt omdat God nabij is.”*

° *Mystici zoals Meester Eckhart over de volheid van de tijd:*

“God, die boven de tijd staat, doet zijn intrede in de tijd en vervult hem daar. Jezus kondigt niet alleen het oordeel, maar ook Gods genezende nabijheid aan. De mensen moet daarop reageren; niet door boete te doen, maar door zich om te keren.”

° *Bekeren:*

+ *“Het Griekse woord betekent eigenlijk: denk andersom, transformeer je denken. Kijk door je dingen heen, dan zul je Gods nabijheid ontdekken! Jezus wil de mensen de ogen openen, zodat ze God zien in alles en allen. God is er al. We hoeven hem niet te vragen om te komen. We hoeven alleen maar onze ogen open te doen, dan zullen we hem overal tegenkomen.”*

+ *“In het Griekse woord klinkt ook de echo van het Hebreeuwse woord waaruit het vertaald is: omkeren, zich omdraaien, een keer maken, andere wegen inslaan. De Joden gaan ervan uit dat de mens maar al te vaak verkeerde wegen kiest; wegen die niet naar vrede leiden, maar omwegen en dwaalsporen. Die moet hij verlaten en de goede weg inslaan. Ofwel, hij moet zich omdraaien op de weg die naar de ondergang leidt en terugkeren naar de oorsprong. Ommekeer zal tot geloof leiden. Het is een eigenaardige wending: geloof in het Evangelie, vertrouw het.*

Misschien moeten we het zo zien: als je leeft met de Blijde Boodschap, als je de woorden zo laat binnenkomen dat ze een deel van je worden, groeit het vertrouwen. Er ontstaat een nieuw fundament, dat je draagt bij alles wat onzeker is in deze wereld.” (177-178)

E. Uit André LOUF, *Mijn liefde is U genoeg*, Lannoo Tielt/Weesp, 1984, pag. 41-44: Gedreven door de Geest

Van Jezus' verblijf in de woestijn heeft Marcus, in tegenstelling met de andere twee synoptici, slechts enkele trekken bewaard, maar dan ook de meest essentiële trekken.

Zij zijn de samenvatting niet alleen van het mysterie van het vasten in de woestijn, maar ook nog van Pasen, en van ons heil in Jezus.

Eerst en vooral is het de Geest die Jezus de woestijn indrijft. Jezus gaat er niet heen op eigen initiatief. Hij ook moest het uur van de Geest afwachten, en de volheid die beloofd werd en op voorhand gegeven wordt slechts aan hem die de woestijn binnentreedt, wanneer dit uur gekomen is. Vervolgens kwam de bekoring door de duivel, veertig dagen lang; een bekoring waar niemand tegen op kan met eigen krachten alleen, maar slechts met de kracht van de Geest. Eindelijk is er het hervonden Paradijs, want de woestijn maakt plaats voor wilde dieren die van nu af aan in harmonie gaan leven met Jezus, en voor engelen die hem dienen.

Deze drie etappes beschrijven precies de weg van ons heil die Jezus als eerste gegaan is, de drie bedrijven van het stuk dat wij op onze beurt mogen spelen: gegrepen worden en gedreven door de Geest wanneer het uur gekomen is; op de proef gesteld worden door een vijandige kracht; uiteindelijk de harmonie hervinden en de intimiteit van het Paradijs.

In de tweede lezing, waar Petrus ons op een hem eigen manier het lijden en de verrijzenis van Jezus beschrijft en de heilskracht die er in steekt, komen dezelfde elementen naar voren; op de eerste plaats de onvervangbare tussenkomst van de H. Geest (1 Pe 3,18-22). Waarom is Jezus gestorven voor onze zonden? En hoe komt het dat de weg die Hij geopend heeft door de dood heen, en waarop wij op onze beurt moeten gaan staan, ons zal leiden naar het leven? Petrus beantwoordt die vraag met een korte, laconieke formule, die reeds alle verdere ontwikkelingen van de theologie van de verlossing in kiem bevat: *“Gedood naar het vlees, werd Hij ten leven gewekt naar de Geest”* (1 Pe 3,18). Dit wil zeggen: Jezus moest vlees worden om aan onze dood te kunnen deelnemen. Maar hij is de dood niet alleen ingegaan, overgeleverd aan het vlees en het bloed van zijn mens-zijn. Hij ging er binnen, zoals hij ooit de woestijn binnenging, dit wil zeggen gedreven door de Geest, omkleed en bewoond door de Geest. In Jezus is de mensheid niet meer aan zichzelf overgelaten. Zij is reeds nieuw geworden, omgevormd door de Geest van God. Welnu, wie omkleed was door de Geest van God kon niet ondergaan in het verderf. Hij moest de dood binnengaan om de dood te overwinnen. Ter dood gebracht in zijn vlees, zou hij opnieuw ten leven worden gewekt door de Geest die in hem woonde, en die reeds op voorhand van zijn lichaam een lichaam-naar-de-Geest gemaakt had.

Dit is de weg die ook wij mogen begaan, eerst gedurende deze Vasten, maar dan nog verder, gedurende gans ons leven, als christen en als religieus, met inbegrip van onze dood, die een dood zal zijn zoals de dood van Jezus, en tot onze Verrijzenis die zal zijn als Jezus' verrijzenis. Wij leven in het vlees, maar om te sterven aan het vlees; en tegelijkertijd om aan het vlees te overleven en om gered te worden van het vlees en van de dood. Zijn we immers niet in Jezus Christus bekleed geworden met de H. Geest, zoals hij het was, vanaf het ogenblik van ons doopsel. Wij mogen dus ook op elk van ons letterlijk toepassen wat Petrus zo kernachtig van Jezus zei: *“Ter dood gebracht in het vlees, zijn we geroepen om opnieuw ten leven gewekt te worden, omwille van de Geest”*.

Dit ter dood gebracht worden, of zoals men het vroeger zei met een vandaag afgesleten worden: deze versterving, waarover we misschien niet graag meer horen praten, is niettegenstaande alles een van de meest onontkoombare kanten van ons

sterfelijk leven. Het heeft echter alleen maar zin en betekenis in Jezus Christus. Het heeft uitzicht en uitkomst alleen in de mate dat wij er binnentreden met de kracht van de H. Geest, bekleed met hem, en gedreven door hem. Dit zal ook waar zijn voor onze dood die we pas zullen ontmoeten op het uur dat Jezus voor elk van ons heeft vastgelegd. Maar het is even waar voor de kleinste versterving die we misschien op ons genomen hebben ter gelegenheid van deze vasten. Versterving heeft alleen maar waarde in de mate dat wij gedreven zijn door de kracht van de H. Geest, en dat wij, zoals de H. Benedictus het zegt in de Regel, aanvoelen dat het ons gegeven wordt de versterving aan God aan te bieden cum gaudio sancti Spiritus, met de vreugde van de H. Geest. Want buiten de H. Geest zou het alleen maar gaan – ik citeer nog eens Benedictus – om “verwaandheid en ijdele glorie”.

Men kan zich immers gauw vergissen – en misschien ook vaak – over wat men denkt te zijn een ingeving van de H. Geest, vooral in een leven dat edelmoedig wil zijn. Toch kunnen we zonder Jezus, en zonder de kracht van de Geest, strikt gesproken niets doen, tenzij onze edelmoedigheid laten afleiden in dienst van iemand aan wiens we bekoringen we liefst niet zouden willen toegeven.

Integendeel, gedreven door de Geest hoeven we niets meer te vrezen, noch woestijn, noch duivel, en ook niet onze eigen zo ontmoedigende zwakheid, en nog minder de schaduw van de dood. Want Jezus is ons daar voorgedaan, heeft er de weg uitgestippeld, en in hem, die ons sterk maakt, kunnen we alles.”

Bibliografie

1. Huub WAGEMANS, *De bekoring van Jezus – Mc 1,12-15*, in: *Exegetisch commentaar bij het Marcus-evangelie jaarcyclus B*, in: *Dichtbij is uw Woord*, uitgave Werkgroep Sacerdos, Vlaamse Bijbelstichting, s.d. Mechelen, pag. 22-24.
2. Joop SMIT, *Het verhaal van Marcus. Sleutelpassages uit zijn evangelie*, Joop Smit en KBS uitgeverij (onderdeel van Uitgeversgroep Jongbloed, Heerenveen), eerste druk 2001, pag. 38-39.
3. Paul. KEVERS, *Eerste zondag in de veertigdagentijd*, in: *De bijbel lezen in woord en daad – B-Jaar*, Halewijn, Antwerpen, 2008, pag. 31-33.
4. Gerhard LOHFINK, *Jezus van Nazaret. Wat wou Hij? Wie was Hij?*, Carmelitana, Gent 2014, 630 pag., Nederlandse vertaling van: *Jezus von Nazaret – Was er wollte, wer er war*, Herder Verlag, Freiburg, 2011.
5. Uit André LOUF, *Mijn liefde is U genoeg*, Lannoo Tielt/Weesp, 1984, pag. 41-44:
6. Anselm GRÜN, *Het Evangelie spiritueel gelezen, Deel 1: Matteüs en Marcus*, Berne Media, abdij van berne, 2020, 294 pag., voor deze perikoop, pag. 175-178.